

Številka: 091-146/2010/2
Datum: 1.9.2010

URAD VLADE ZA KOMUNICIRANJE

Gregorčičeva 25
1000 Ljubljana

predlagam.vladi@gov.si

ZADEVA: PREDLOG 853: "Izpušne sledi" na našem in tujem nebu
Zveza: vaš dopis št. 092-143/2010/1

Spoštovani!

V zvezi s postavljenim vprašanjem na spletnem portalu predlagam.vladi.si vam sporočamo, da ministrstvo za zdravje ne razpolaga s podatki oziroma informacijami o tako imenovanih kemijskih repih oziroma o problematiki v zvezi z njimi, saj to presega okvir našega delovanja in domet naših pristojnosti.

Po pregledu obsežne literature, dostopne na medmrežju, ugotavljamo, da je na zastavljeno vprašanje zelo težko strokovno odgovoriti. Ideja o t. i. "kemičnih sledih" se v svetovni javnosti pojavlja že vsaj dve desetletji in je že ves ta čas predmet številnih razprav in ugibanj ter bolj in manj resnih interpretacij, od teorij zarote, do povsem znanstvenih pojasnil o nastanku omenjenih sledi. Vzroke za sledi je mogoče pojasniti z znanstvenimi metodami, ki so bili pobudniku že predstavljeni s strani ministrstva za okolje in prostor, o dejanski uporabi kemikalij za namene, ki jih omenja pobudnik, pa obstajajo le bolj ali manj posredni podatki, ugibanja in špekulacije. Neposrednih podatkov o uporabi kemikalij za tovrstne namene v Sloveniji na Uradu RS za kemikalije nimamo. Znano je, da so glavni produkti izgorevanja kerozina voda (vodna para), ogljikov dioksid in drugi produkti izgorevanja (kot npr. dušikovi oksidi NO_x, saje, organske spojine, itd). Prav tako nastajajo ob delovanju letalskih motorjev toplogredni plini, kar vse povečuje onesnaževanje atmosfere. Da pa bi ti t.i. kemijski repi vsebovali kemikalije ali celo mikroorganizme, ki povzročajo našete akutne in kronične bolezni, ali celo vplivale na podnebje, pa nam ni znano in tudi ni zelo verjetno. Za doseganje tovrstnih učinkov je uporaba letal, kot jih opisuje teorija "kemičnih sledi", precej neučinkovita in bi jih bilo mogoče doseči z drugimi, veliko učinkovitejšimi, cenejšimi in tudi bolj prikritimi načini in metodami.

Ob vsem navedenem ne bi smeli pozabiti, da imajo vse posledice za naše zdravje in okolje, ki jih avtorji pripisujejo tem domnevnim "kemičnim sledem", nedvomno bližje in znanstveno dokazljive vzroke. Te so prej in v neprimerno večjem obsegu posledica izpostavljenosti kemikalijam in snovem, ki jih v okolje spuščamo ljudje s svojimi vsakodnevnimi dejavnostmi ter brezbriznim in malomarnim odnosom do okolja (gospodinjstva, kmetijstvo, industrija, avtomobilski izpuhi, sežiganje in nekontrolirano odlaganje odpadkov ipd.). V tem pogledu lahko žal ocenjujemo tudi, da se s pomočjo tovrstnih teorij pozornost ljudi usmerja na abstraktne in težko dokazljive fenomene in senzacije, namesto da bi njihovo razmišljanje in ravnanje usmerjali na druge, realnejše

MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE
MINISTRY OF HEALTH

izzive, ki so za naše življenje in obstoj zelo pomembni in s katerimi bi se s skupnim delovanjem ter spreminjanjem naših navad in vzorcev lahko (in morali) spopadati.

V upanju, da smo odgovorili na vaše vprašanje vas lepo pozdravljamo.

mag. Alojz Grabner
Direktor Urada RS za kemikalije